

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Supplementary Examination: March/April-2023

**History (Optional) Paper-XI
HISO11: History: Its Theory**

**Day and Date: Saturday, 08/07/2023
Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A researcher should use..... Survey while writing history.
A) Self did B) Done by another C) Pre-existing D) Comparative
- 2 Questionnaire plays an important role in historical research.
A) Ancient B) Medieval C) Modern D) Contemporary
- 3 External criticism is considered inferior form of criticism by
A) Prof. Hockett B) Prof. Senbos C) E.H. Carr D) Prof. Lonjilos
- 4means scientific observation of the problem.
A) Questionnaire B) Doordarshan C) Survey D) Radio
- 5 Internal criticism is divided into two parts namely ---- and ----
A) Positive and Negative Criticism B) Positive and Negative Criticism C) Inference and generalization
D) None of these
- 6 There is a Struggle between objectivity and ----- in the process of writing history.
A) Subjectivity B) Objectivity C) Presentation D) Periods
- 7 History researcher should have ethics and -----
A) Reality B) Honesty C) Objectivity D) Accuracy
- 8 While Presenting the incident, the historian's language Should be -----
A) Simple, easy, straightforward and understandable B) Universal C) Reasonable D) Reliable
- 9 A historian should write ----- to give maximum justice to past events.
A) Objective B) Subjective C) Neutral D) Prejudiced
- 10 The research plan is called theof the research subject.
A) Blank Print B) Red Print C) Blue Print D) Grey Print
- 11 The main purpose of footnotes is.....
A) Demonstrate strong evidence support B) To Mislead readers C) To create confusion in the minds of the readers D) To point out mistakes in your writing
- 12 The researcher used index as.....
A) Certificate B) Map C) Mirror D) Sketch

- 13 A footnote in history writing is
A) A means B) A mantra C) A technique D) Hard work
- 14 have been used in research since ancient time.
A) Graphs B) Diagrams C) Map D) Chart
- 15 After the writing of the reference book..... Number is given.
A) Bibliography B) Chart C) Appendix D) Index

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Written sources
- 2 Internal Criticism
- 3 Qualities of historical researcher
- 4 Bibliography

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What are the advantages of questionnaire?
- 2 How to collect references?
- 3 How to give footnotes?
- 4 Give information about slip method?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Which dimensions used for external criticism explain?
- 2 What is the importance of footnote in history writing explain?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संशोधकाने इतिहासलेखन करताना..... सर्वेक्षण वापरावे.
अ) स्वतः केलेले ब) दुसऱ्याने केलेले क) पूर्वी अस्तित्वात असलेले ड) तौलनिक
- 2 इतिहास संशोधनात प्रश्नावलीस महत्वपूर्ण स्थान आहे.
अ) प्राचीन ब) मध्ययुगीन क) अर्वाचिन ड) समकालीन
- 3 बहिरंग परीक्षण हे कनिष्ठ प्रकारची टीका आहे, असे..... यांना वाटते.
अ) प्रो. हॉकेट ब) प्रो. सेनबोस क) इ. एच.
- 4 म्हणजे समस्यांचे शास्त्रशुद्धपद्धतीने केलेले निरीक्षण होय.
अ) प्रश्नावली ब) दूरदर्शन क) सर्वेक्षण ड) रेडिओ
- 5 अंतरंग परीक्षणाचे..... व..... असे दोन भाग केले जातात.
अ) सकारात्मक व नकारात्मक परीक्षण ब) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तीनिष्ठ क) साम्यानुमान व सामान्यीकरण ड) यापैकी नाही

- 6 इतिहासलेखन प्रक्रियेमध्ये वस्तुनिष्ठता आणि..... हा संघर्ष आहेच.
अ) व्यक्तीनिष्ठता ब) वस्तुनिष्ठता क) सादरीकरण ड) कालखंड
- 7 इतिहास संशोधकांच्या अंगी नीतिमत्ता व..... असावा.
अ) खरेपणा ब) प्रामाणिकपणा क) वस्तुनिष्ठता ड) अचूकता
- 8 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.
अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह
- 9 इतिहासकाराने भूतकाळातील घटनेला जास्तीत जास्त न्याय देण्यासाठी..... लिखाण करावे.
अ) वस्तुनिष्ठ ब) व्यक्तीनिष्ठ क) निष्पक्ष ड) पूर्वग्रहदूषित
- 10 संशोधन आराखड्याला संशोधन विषयाचीअसे म्हंटले जाते
अ) ब्लॅक प्रिंट ब) रेड प्रिंट क) ब्लू प्रिंट ड) ग्रे प्रिंट
- 11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.
अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी
- 12 संशोधकास सूचीचा वापर.....सारखा होतो.
अ) दाखल्या ब) नकाशासारखा क) आरशासारखा ड) रेखाचित्रासारखा
- 13 इतिहास लेखनात तळटीप हे..... आहे.
अ) एक साधन ब) एक मंत्र क) एक तंत्र ड) कठीण काम
- 14 प्राचीन काळापासून संशोधनामध्ये..... चा वापर केला जातो.
अ) आलेख ब) आकृत्या क) नकाशे ड) कोष्टके
- 15 संदर्भ ग्रंथाच्या लिखाणानंतर लगेच..... चा क्रमांक दिला जातो.
अ) संदर्भ ग्रंथ सूची ब) तक्ता क) परिशिष्टे ड) सूची

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 लिखित साधने
- 2 अंतर्गत परीक्षण
- 3 इतिहास संशोधकाचे गुण
- 4 संदर्भग्रंथाची यादी

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 प्रश्नावलीचे फायदे कोणते?
- 2 संदर्भ साधनांचे संकलन कसे करावे ?
- 3 तळटिपा कशा द्याव्यात?
- 4 स्लिप पद्धतीची माहिती द्या?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बहिरंग परीक्षणसाठी कोणती परिमाने वापरली जातात स्पष्ट करा ?
- 2 तळटिपाना इतिहास लेखनात कोणते स्थान आहे स्पष्ट करा?

Model Answer Paper

**B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Supplementary Examination: March/April-
2023**

History (Optional) Paper-XI

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संशोधकाने इतिहासलेखन करताना..... सर्वेक्षण वापरावे.
अ) स्वतः केलेले ब) दुसऱ्याने केलेले क) पूर्वी अस्तित्वात असलेले ड) तौलनिक
- Option 1
- 2 इतिहास संशोधनात प्रश्नावलीस महत्वपूर्ण स्थान आहे.
अ) प्राचीन ब) मध्ययुगीन क) अर्वाचिन ड) समकालीन
- Option 4
- 3 बहिरंग परीक्षण हे कनिष्ठ प्रकारची टीका आहे, असे..... यांना वाटते.
अ) प्रो. हॉकेट ब) प्रो. सेनबोस क) इ. एच.
- Option 1
- 4 म्हणजे समस्यांचे शास्त्रशुद्धपद्धतीने केलेले निरीक्षण होय.
अ) प्रश्नावली ब) दूरदर्शन क) सर्वेक्षण ड) रेडिओ
- Option 3
- 5 अंतरंग परीक्षणाचे..... व..... असे दोन भाग केले जातात.
अ) सकारात्मक व नकारात्मक परीक्षण ब) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तीनिष्ठ क) साम्यानुमान व सामान्यीकरण ड) यापैकी नाही
- Option 1
- 6 इतिहासलेखन प्रक्रियेमध्ये वस्तुनिष्ठता आणि..... हा संघर्ष आहेच.
अ) व्यक्तीनिष्ठता ब) वस्तुनिष्ठता क) सादरीकरण ड) कालखंड
- Option 1
- 7 इतिहास संशोधकांच्या अंगी नीतिमत्ता व..... असावा.
अ) खरेपणा ब) प्रामाणिकपणा क) वस्तुनिष्ठता ड) अचूकता
- Option 2
- 8 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.
अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह
- Option 1
- 9 इतिहासकाराने भूतकाळातील घटनेला जास्तीत जास्त न्याय देण्यासाठी..... लिखाण करावे.
अ) वस्तुनिष्ठ ब) व्यक्तीनिष्ठ क) निष्पक्ष ड) पूर्वग्रहदूषित
- Option 1
- 10 संशोधन आराखड्याला संशोधन विषयाची असे म्हंटले जाते
अ) ब्लॉक प्रिंट ब) रेड प्रिंट क) ब्लू प्रिंट ड) ग्रे प्रिंट
- Option 3
- 11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.
अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी
- Option 1
- 12 संशोधकास सूचीचा वापर..... सारखा होतो.
अ) दाखल्या ब) नकाशासारखा क) आरशासारखा ड) रेखाचित्रासारखा
- Option 3

13 इतिहास लेखनात तळटीप हे..... आहे.

अ) एक साधन ब) एक मंत्र क) एक तंत्र ड) कठीण काम

Option 3

14 प्राचीन काळापासून संशोधनामध्ये..... चा वापर केला जातो.

अ) आलेख ब) आकृत्या क) नकाशे ड) कोष्टके

Option 2

15 संदर्भ ग्रंथाच्या लिखाणानंतर लगेच..... चा क्रमांक दिला जातो.

अ) संदर्भ ग्रंथ सूची ब) तक्ता क) परिशिष्टे ड) सूची

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 लिखित साधने

Ans:

2 अंतर्गत परीक्षण

Ans:

3 इतिहास संशोधकाचे गुण

Ans:

4 संदर्भग्रंथाची यादी

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 प्रश्नावलीचे फायदे कोणते?

Ans:

2 संदर्भ साधनांचे संकलन कसे करावे ?

Ans:

3 तळटिपा कशा द्याव्यात?

Ans:

4 स्लिप पद्धतीची माहिती दया?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 बहिरंग परीक्षणसाठी कोणती परिमाने वापरली जातात स्पष्ट करा ?

Ans:

2 तळटिपाना इतिहास लेखनात कोणते स्थान आहे स्पष्ट करा?

Ans:
